

Chrípka sa vracia v plnej sile, my proti nej nemáme imunitu

Chrípková sezóna bola takmer vždy predvídateľnou súčasťou každej zimy od októbra do apríla, ale covid všetko zmenil.

Dva roky bola cirkulácia chrípky v dôsledku protipandemických opatrení veľmi nízka, čo môže znamenať, že naša imunita je zrejme nízka. Odborníci upozorňujú na potenciálne silné chrípkové sezóny.

Riziká chrípky

- Často sa chrípka u seniorov prejavuje atypicky - horúčka a suchý kašeľ môžu byť mierne. Zhoršuje sa funkcia orgánov vrátane mozgu, časté sú komplikácie a úmrtia sa skrývajú za diagnózami pneumónie či dekompenzácie chronických ochorenií.
- Zvyšuje riziko imobility - až 15% starších osôb zostane po hospitalizácii s chrípkou bezvládných a odkázaných na starostlivosť druhých.
- Očkovanie seniorov proti chrípke pomáha zlepšiť priebeh ochorenia, zníži pravdepodobnosť vzniku komplikácií, pomáha predísť úmrtiu v súvislosti s komplikáciami chrípky.

Dorota Hudecová

„Obyčajná chrípka“ - na toto nešťastné slovné spojenie narázam roky, pred pandémiou COVID-19 i počas nej. Zakaždým ma dokáže zaraziť, ako nebezpečne sa ním zláhčuje závažnosť chrípky. Chrípka, rovnako ako COVID-19, rozhodne nie je banalná, „hovorí hlavný hygienik SR Ján Mikas. Dokáže ohrozíť život, spôsobiť komplikácie či dlhodobé zdravotné fažnosti a dokonca vyvoláť pandémiu. Môže viesť k zápalom plúc, zlyhaniu dýchania či k zápalovým ochoreniam srdca.

Vedecké dôkazy z mnohých štúdií potvrdzujú, že chrípka spôsobuje aj závažné kardiovaskulárne komplikácie. Štúdia databázy dospelých pacientov

nad 40 rokov bez akejkolvek rizikovej anamnézy dokázala desaťkrát vyššie riziko úmrtia na infarkt a osemkrát vyššie riziko úmrtia na mŕtvicu do troch dní po potvrdenej chrípkovej infekcii v porovnaní s prípadmi bez ochorenia na chrípku.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) odhaduje, že chrípka môže mať za následok až 650 000 úmrtí ročne. Tentovtedy odhad pritom ráta iba s dôsledkami respiračných ochorení. Ak by zohľadnil aj úmrtia na iné ochorenia, ktoré môžu súvisieť s chrípkou - obzvlášť tie kardiovaskulárne zo „prechodenej“ chrípky - odhadovaný počet obetí by bol ešte vyšší.

„Mnohé z týchto životov pri tom dokážeme účinne chrániť očkováním. Očkovanie pro-

ti chrípke je obzvlášť dôležité v prípade malých detí, starších ľudí, tehotných žien alebo ľudí so zraniteľným imunitným systémom. Zaočkovať sa však odporúčame aj ľuďom mimo týchto zdravotne špecifických skupín,“ vraví hlavný hygienik.

môže byť jedna z náročnejších,“ dodal Ján Mikas.

Epidemiológovia sledujú vývoj chrípkovej sezóny na južnej pologuli na predikciu toho, ako sa môže vyvinúť situácia u nás. „Zem má dve hemisféry, a teda dve obdobia chrípkových epidémii. Preto napríklad austrálska sezóna, ktorá sa práve končí, indikuje, čo sa môže udať v našich zemepisných šírkach,“ vysvetluje profesorka Zuzana Kríštúfková, prezidentka Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti. „Austrália zažila najhoršiu chrípkovú sezónu za posledných päť rokov, pričom počet prípadov bol podľa oficiálnych údajov trikrát vyšší ako očakávaný. Prípady chrípky vyvrcholili asi o dva mesiace skôr ako

zvyčajne, čo poukazuje na skôrý nápor chrípky v krajinе,“ dodáva profesorka Kríštúfková.

Dlhodobá nízka dôvera v očkovanie, podceňovanie chrípky, odmietanie aktívnej prevencie a vysoké počty odvratiteľných úmrtí viedli lekárov, špecialistov, pacientov a expertov v zdravotníctve k sformovaniu odbornej platformy Aliancia proti chrípke. „Vitam iniciatívu odborníkov spojiť sa a prinášať informácie ohľadom rizík a prevencie chrípky pre verejnosť. Je dôležité počívať hlas odborníkov, je potrebné sa pred chrípkou chrániť a pomôcť zvládnuť chrípkovú sezónu bez dodatočného tlaku na zdravotnícky systém,“ uviedol minister zdravotníctva Vladimír Lengvarský.

Poradňa

Ostatné dve chrípkové sezóny totiž mali v dôsledku pandémie a zavedených opatrení atypický priebeh. „Akoby tu chrípka dva roky nebola. Minimálny kontakt populácie s chrípkovým vírusom však v praxi znamená, že iba mälokoho imunita je na stretnutie s ňou nachystaná. Naštávajúca chrípková sezóna tak